

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان

Course Syllabus شناسنامه درس

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش اتاق عمل و زایمان عملی

شماره درس: 511336 نوع و تعداد واحد: 1 واحد عملی دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی مامایی نیمسال تحصیلی: اول 1402-1403

زمان کلاس: یکشنبه 10-12 مکان تشکیل کلاس: آزمایشگاه مهارت ها

مسئول درس: خانم معنوی زمان حضور در دفتر کار: شنبه 12-14

شماره تماس: 37927595 Email: manavi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: خانم ها: معنوی، حسونند، دادخواه و آقای سید عباس حسینی

شرح درس:

در این درس دانشجویان با روش انجام گام به گام رایج ترین مهارت های بالینی آشنا خواهند شد. به طوری که در هر مهارت ابتدا هدف از انجام مهارت، تجهیزات مورد نیاز برای انجام مهارت و سپس مراحل اجرای مهارت بر روی سیمولاتور بدون تنش اجرا و تمرین می شود تا دانشجویان بتوانند مهارت را به طور صحیح در محیط های بالینی و بر روی بیماران واقعی انجام دهند.

اهداف کلی درس:

آشنایی و اجرای پروسیجرهای بالینی بر روی سیمولاتور های آموزشی به منظور اجرای صحیح و بدون نقص هر مهارت و حفظ ایمنی بیمار در محیط های بالینی

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از پایان درس قادر باشد....

- 1- اصول مکانیک بدن و رعایت ایمنی را در کلیه مهارت های آموزش دیده بکار گیرد.
- 2- اصول آسپتیک طبی و جراحی را در پروسیجر های مختلف رعایت کند.
- 3- علائم حیاتی (درجه حرارت، نبض، تنفس، فشار خون) را به طور دقیق اندازه گیری و ثبت نماید.
- 4- نیازهای بهداشتی نوزاد را تشخیص داده و حمام نوزاد را به روش مطمئن و بدون آسیب انجام دهد.
- 5- مراقبت از زخم (پانسمان خشک به خشک، مرطوب به خشک، کوتاه کردن درن) را به اجرا در آورد.

- 6- موارد اسکراب، پوشیدن دستکش و گان را با رعایت اصول آسپسیس جراحی انجام دهد.
- 7- شیو و پرپ ناحیه عمل را با روش مطمئن به اجرا در آورد.
- 8- لوله معده را به طور مطمئن قرار بدهد.
- 9- گواژ (به روش متناوب، مداوم) را با رعایت اصول بهداشتی و ایمنی انجام دهد.
- 10- داروهای خوراکی را با رعایت پنج اصل صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی به اجرا درآورده و به روش صحیح ثبت نماید.
- 11- دادن دارو به روش موضعی از طریق چشم، گوش، بینی و جلدی را با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی انجام و به روش صحیح ثبت نماید.
- 12- دادن داروهای تزریقی به روش تزریق عضلانی، زیر جلدی، و داخل جلدی را با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی به اجرا در آورد و به روش صحیح ثبت نماید.
- 13- انفوزیون وریدی موارد وصل وین ست، آنژیوکت را با رعایت اصول صحیح و استریلیته و سه بار چک روی بیمار فرضی به اجرا در آورد.
- 14- خونگیری وریدی و شریانی را با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک روی بیمار فرضی به اجرا در آورد.
- 15- با فرآورده های خونی آشنا شده و انتقال خون را بعد از کنترل کامل از نظر ایمنی و با تشخیص عوارض احتمالی روی بیمار فرضی به اجرا در آورد.
- 16- سونداژ را به روش صحیح و با رعایت نکات استریلیته روی بیمار فرضی به اجرا در آورد.
- 17- ایمنی کامل اکسیژن درمانی را با استفاده از وسایل و روش مناسب و موثر با در نظر گرفتن روی بیمار فرضی انجام دهد.
- 18- روش های مختلف ساکشن (دهان به حلق، بینی به حلق) را با رعایت اصول استریلیته روی بیمار فرضی به اجرا در آورد.
- 19- با چیدن ترالی و ست زایمان و ابزار و وسایل مختلف آن آشنا و آنها را آماده نماید.
- 20- با انواع مختلف پنس ها، نخ ها، سوزن ها، لوازم پارچه ای و انجام بخیه آشنا گردند.
- 21- قد و وزن و دور سر و درجه حرارت نوزاد را با رعایت اصول ایمنی و تشخیص انحراف از طبیعی به طور دقیق اندازه گیری و ثبت نماید و توجهات مراحل زایمان را انجام دهند.

شیوه تدریس:

هر مهارت در آزمایشگاه مهارتهای بالینی دانشکده توسط اساتید گروه پرستاری بزرگسالان به صورت عملی بر روی سیمولاتور آموزش داده می شود و دانشجویان تحت نظر مربی مربوطه تمرین می کنند. ضمناً امکان تمرینات انفرادی برای مهارت بیشتر دانشجویان در محیط آزمایشگاه مهارتها فراهم است. فیلم و سی دی آموزشی نیز معرفی می گردد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

سیمولاتور آموزشی، وسایل مورد نیاز برای انجام پروسیجرهای درمانی

تکالیف:

مطالعه مباحث هر درس پیش از کلاس

انجام تمرین های فردی در محیط آزمایشگاه بالین در طول دوره

نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

- الف) در طول دوره (حضور به موقع و فعال در کلاس درس و تمرین فردی) بارم: 2 نمره
ب) پایان دوره: بارم: 18 نمره

آزمون OSCE در پایان ترم به منظور ارزشیابی برگزار خواهد شد، این آزمون دارای سه ایستگاه به شرح زیر است:

الف- پانسمان، سونداژ، ساکشن، اسکراب.
ب- تزریقات، خونگیری، وصل سرم، انتقال خون.
ج- علائم حیاتی، اکسیژن درمانی، وارد کردن لوله معده، گواژ، لاول، بخیه زدن و بانداژ.
مدت زمان هر ایستگاه 7-8 دقیقه می باشد. ضمناً 2 نمره از 20 نمره به حضور به موقع و فعال در کلاس و رعایت کامل قوانین اختصاص دارد.

سیاستها و قوانین دوره:

- 1- پوشیدن روپوش سفید الزامی است.
- 2- دانشجویان باید به صورت منظم و مداوم در جلسات کلاس جهت کسب دانش و مهارت لازم حضور داشته باشند.
- 3- دانشجویان لازمست سرساعت در کلاس حضور داشته باشند. حضور و غیاب در شروع کلاس ها انجام می شود و بیشتر از 2 تأخیر غیبت محسوب می گردد .
- 4- ورود دانشجویان پس از استاد مجاز نمی باشد .
- 5- خروج از کلاس بدون اجازه مدرس مجاز نمی باشد .
- 6- تلفن همراه در آزمایشگاه و در طول کلاس خاموش باشد.
- 7- خوردن و آشامیدن در کلاس مجاز نمی باشد
- 8- در صورت غیبت طبق مقررات آموزشی رفتار خواهد شد. غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آیین نامه آموزشی مربوطه (سقف 2/17) در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص معاون آموزشی دانشکده مجاز شناخته شود. برای غیبت های غیر مجاز تا 2 جلسه، کسر نمره (1 نمره) در نظر گرفته می شود و بیش از 2 جلسه غیبت مجاز یا غیر مجاز منجر به حذف درس یا نمره صفر خواهد شد.

تذکرات مهم:

- 1- رعایت تمام اصول اخلاق اسلامی، حرفه ای مورد تأکید است.
- 2- استفاده صحیح از وسایل، احترام به پرسنل و قوانین آزمایشگاه بویژه رعایت سکوت الزامی است.
- 3- پس از کلاس دانشجویان موظف هستند کلاس را مرتب نموده و وسایل را به مسئولین آزمایشگاه تحویل دهند.
- 4- در صورت تخطی دانشجویان از قوانین، از ادامه کلاس دانشجویان ممانعت بعمل آمده و دانشجویان مورد ارزیابی قرار نمی گیرد .
- 5- کلاس ها طبق برنامه و در زمان فرجه دانشجویان نیز برقرار می باشد.
- 6- ارائه پیشنهادات موجب اصلاح و پیشبرد اهداف آموزشی خواهد شد.

References:

- 1- راهنمای اجرای مهارت‌های بالینی ، تألیف جمعی از اساتید دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. 1390
  - 2- اصول پرستاری تایلور. ترجمه زهرا مهدوی و همکاران، نشر بشری، 1390
  - 3- روشهای پرستاری بالینی. تألیف موسوی ملیحه السادات، مریم عالیخانی، نشر شهر آب، 1393
  - 4- اصول ومهارت های بالینی پرستاری پوتر و پری. ترجمه ادريس عبدی فرد و آلیس خاچیان، 1395
- 5- Potter & Perry. Fundamental of Nursing. 9th edition, Elsevier, United States of America, 2016
- 6- Rosdahi & Kowalski. Basic Nursing. 11th edition, Wolter kluwer, Philadelphia, 2017

جدول زمانبندی درس

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش اتاق عمل و زایمان عملی شماره درس: 511336
 نیمسال تحصیلی و سال: اول 1402-1403 فراگیران: کارشناسی مامایی
 زمان کلاس: یکشنبه 10-12 مکان کلاس: آزمایشگاه مهارت‌های بالینی دانشکده پرستاری و مامایی
 مدرسین: آقای سید عباس حسینی کلاس 1 خانم‌ها: حسنونند کلاس 2 نرگس معنوی کلاس 3

ردیف	تاریخ	رئوس مطالب	مدرس
1	02/7/16	معرفی درس، طبقه شستن دستها، کنترل علائم حیاتی	حسینی/حسونوند/معنوی
2	02/7/23	انواع پانسمان، مراقبت از درن باز و بسته	"
3	02/7/30	تمرین پانسمان، اسکراب، پوشیدن گان، شیو و پرب	"
4	02/8/7	بانداز و تمرین	"
5	02/8/14	تجویز داروهای خوراکی و موضعی، کشیدن دارو از آمپول و ویال	"
6	02/8/21	اجرای تزریق داخل جلدی، اجرای تزریقات زیر جلدی و عضلانی	"
7	02/8/28	اجرای تزریق مستقیم وریدی، خونگیری وریدی، خونگیری شریانی انفوزیون داخل وریدی (ون ست، آنژیوکت)	"
8	02/9/5	هپارین و سالین لاک، وصل سرم با میکرو ست و ترانسفوزیون خون	"
9	02/9/12	وارد کردن لوله معده و گاوژ، انواع انما	"
10	02/9/19	اکسیژن درمانی، ساکشن راه هوایی	"
11	02/10/3	سنداز و شستشوی مثانه	"
12	02/10/10	تمرین دوره ای	"
13	با هماهنگی	تمرین دوره ای	"
14		امتحان	"

ردیف	گروه	تاریخ	رئوس مطالب	مدرس
15	گروه 1		چگونگی چیدن ترالی و ست زایمان و آشنایی با انواع نخ‌ها، سوزن‌ها، لوازم پارچه ای وغیره)	خانم دادخواه
15	گروه 2		چگونگی چیدن ترالی و ست زایمان و آشنایی با انواع نخ‌ها، سوزن‌ها، لوازم پارچه ای وغیره)	خانم دادخواه
15	گروه 3		چگونگی چیدن ترالی و ست زایمان و آشنایی با انواع نخ‌ها، سوزن‌ها، لوازم پارچه ای وغیره)	خانم دادخواه
16	گروه 1		توجهات مراحل زایمان، کنترل مراقبت نوزاد (اندازه گیری سر، قد، وزن)، اپی زیاتومی (مراقبت‌های قبل، حین و بعد از عمل) انواع بخیه	خانم دادخواه
16	گروه 2		توجهات مراحل زایمان، کنترل مراقبت نوزاد (اندازه گیری سر، قد، وزن)، اپی زیاتومی (مراقبت‌های قبل، حین و بعد از عمل) انواع بخیه	خانم دادخواه

خانم دادخواه	توجهات مراحل زایمان، کنترل مراقبت نوزاد (اندازه گیری سر، قد، وزن)، اپی زیاتومی (مراقبت‌های قبل، حین و بعد از عمل) انواع بخیه	گروه 3	16
--------------	--	--------	----

منابع:

- 1- راهنمای اجرای مهارت‌های بالینی ، تألیف جمعی از اساتید دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. 1390
  - 2- اصول پرستاری تایلور. ترجمه زهرا مهدوی و همکاران، نشر بشری، 1390
  - 3- روش‌های پرستاری بالینی. تألیف موسوی ملیحه السادات، مریم عالیخانی، نشر شهر آب، 1393
  - 4- اصول و مهارت های بالینی پرستاری پوتر و پری. ترجمه ادريس عبدی فرد و آلیس خاچیان، 1395
- 5- Potter & Perry. Fundamental of Nursing. 9th edition, Elsevier, United States of America, 2016
- 6- Rosdahi & Kowalski. Basic Nursing. 11th edition, Wolter kluwer, Philadelphia, 2017